

Text: Barbro Börjesson

VALPKURS

HEMBESÖK HOS PROBLEMHUND

En Karelare som fungerade bra på valpkursen fungerade inte alls i hemmet. Annika Olsson berättar från valpkurser hon och PO Erikssons hållit under hösten.

Som jägare har man givetvis stora förväntningar på sin valp. Den ska bli arbetsvillig och uthållig, kunna koncentrera sig, inte vara omotiverat rädd eller arg, kunna koppla av och dessutom vilja samarbeta.

Precis som när barn växer upp händer mycket under den tid då unga individer är särskilt mottagliga för intryck i sin närmiljö. Det finns många exempel på struliga ungdomar som genom bra vägledning fått hjälp att hitta rätta intressen för att utvecklas till välartade samhällsmedborgare.

Vad är det som ställer till det när unga

hundar blir svåra att hantera? Givetvis finns det flera orsaker. Varje hund är unik och liksom unga människor genomgår de olika utvecklingsfaser som påverkar deras mentalitet. Det kräver att vi är observanta på deras behov av vägledning och det är extra viktigt att vara tydlig när vi tränar en valp. Om valpen inte gör som jag tänkt mig beror det på att den inte har förstått, därför att jag varit otydlig! Det går inte att med ord förklara för en hund konsekvensen av ett felbeteende. Hundar lär sig genom att uppleva. På kursen pratar vi mycket om att vara tydliga för att skapa trygghet hos

valparna. Ägaren ska se att valpen blir glad när den får beröm och att den tar åt sig när den blivit tillrättavisad för ett fel. En förstående och tydlig ledare sprider trygghet till de som skall lära sig. Det gäller såväl oss människor som våra hundar.

Våra kursvalpar är i olika utvecklingsfaser och det gäller för deras ägare att arbeta med det som ligger rätt i tiden. Valpen som är försiktig behöver tid för att stärkas för att klara saker, medan den som allt som oftast tar för sig kan vid ett och samma tillfälle lära sig behärskning. En valp som har lätt för att stressa upp sig kan vara svår att nå, särskilt för den oerfarna valpägaren. Stress är kroppens sätt att förbereda sig inför en aktivitet. Låter man den typen av valp härja fritt med exempelvis andra valpar växer förväntningarna på bus och röj så snart den ser en annan hund, och det blir efter hand allt svårare att få den valpen

lugn. Problem som skapas i ung ålder kan lätt växa till något som blir ohållbart när hunden blir vuxen.

Det är lätt att brusa upp och bli yvig i sitt kroppsspråk när man inte får effekt av en tillrättavisning. Att själv ”gå igång” gör att hunden härdas av den ilska den tar del av och till slut bara ruskar av sig obehaget. En korrigerande ska göra hunden lugn och kontaktsökande. Det gäller att förändra sin hunds sinnesstämning med små medel för att skapa en grund för god relation. En ung hund med mycket energi och ”häftiga” egenskaper behöver givetvis få härja och släppa loss ibland. Som ägare till den hundtypen är det en underbar känsla att komma på hur man hittar ”avknappen”!

HUND KRÄVDE HEMBESÖK

Vissa problem kan vara svåra att reda ut under kurstiden och just så var det för

den halvårsgamla Karelaren Loka som vi tidigare skrivit om. Loka skötte sig fint på kursen där matte Karolina fick hjälp och stöd att vara tydlig mot henne. Hon uppvisade en ödmjuk och samarbetsvillig sida och allt såg ut att ordna sig. Men hemma fortsatte bekymret så snart husse lämnat huset. Valpar, och ibland även vuxna hundar, har en förmåga att bete sig olika på olika platser. Loka har säkert ”kommit på” att det inte är lönsamt att protestera mot mattes vilja på kursen, men hemma har Karolinas försök att stoppa henne uppfattats som en inbjudan till fortsatt kamp och strid.

Vid tredje kurstillfället hade ägarna med sig en film från ett av Lokas utbrott där hemma och när vi såg den insåg vi att det skulle krävas ett hembesök för att klara ut problemet. När Loka satte igång sitt race fanns inte mycket för Karolina

att sätta emot. Hunden hoppade, skällde, bet och slet i Karolina och när hon för tvivlat försökte freda sig blev Loka bara ännu ivrigare och ännu mer hårdhänt. Det var som när två hundar brottas och en har bestämt sig för att vinna.

Vi bestämde att det måste bli en uttryckning och handledning på plats så snart som möjligt och vi förstod att vi måste bli ”övertygliga” för att en gång för alla få stopp för Lokas beteende.

Vår plan var att Loka inte skulle veta att vi fanns på plats så vi gömde oss bakom en husknut. När Loka och Karolina kom ut i trädgården tog det inte mer än tio sekunder förrän deras fight var igång! Då, direkt ryckte katastrofhjälpen ut! Vi hade utrustat oss med några petflaskor med makaroner i för att kunna kasta i marken och med detta som hjälpmedel klev vi nu fram och tillsammans med bestämda ”nejj”-kommandon →

Loka skötte sig fint på kursen där matte Karolina fick hjälp och stöd, men hemma var det bekymmer så snart husse lämnat huset.

lyckades vi få Loka att tappa fattningen. Hon såg faktiskt snopen ut när hon insåg att hon och matte inte var ensamma i trädgården.

Vi lät henne vara ifred en stund för att hon skulle hitta ett eget sätt att lösa situationen. När hon nonchalerade oss fick Karolina gå in med henne. Här fortsatte träningen och nu skulle Karolina få Loka att stanna kvar på en förutbestämd plats. När hon smet iväg fick Karolina lugnt och bestämt gå tillbaka med henne. Det krävdes flera (ganska många!) upprepningar innan Loka förstod att matte menade allvar. I början valde hon att stå, vilket vi sa var okey, men efter en stund lade hon sig och efter ytterligare någon minut hörde vi hur hon suckade djupt. Åh så skönt det var att höra den sucken! Nu var det viktigt att ge Loka tid för att den rätta känslan skulle sjunka in. Därför stod jag och PO och pratade med Karolina för att hon skulle fokusera på oss i stället för på sin hund. Vi passade på att förklarade vad som troligtvis händer hos Loka här och nu. Men vi var inte färdiga med träningen. Nu gällde det för Karolina att utan vår hjälp klara av att mästra Loka även under lek.

När Loka nu var lugn och hade visat att hon faktiskt kunde respektera sin matte gick vi alla ut igen. Lokas kroppsspråk hade förändrats från att ha varit vilt och uppvarvat till att hon nu visade sig lugn och lite frågande. Loka och Karolina fick leka och busa en stund och Karolina fick bestämma när leken skulle avbrytas. Om Loka inte slutade fick Karolina tydligt visa sitt missnöje genom att, precis som vi gjort, kasta en petflaska i marken. OBS! Inte på Loka!

Man blir så rak och tydlig i kroppen genom att bestämt slänga något i backen och för en hund som Loka blir budskapet odiskutabelt. ”Nu är faktiskt leken slut! Punkt!” När Karolina efter en stund visade upp henne på altanen var det en ödmjuk och lydlig Loka som gjorde som matte hade bestämt. Äntligen hade hunden förstått vem som bestämde och Karolina uttryckte både glädje och förvåning över att plötsligt kunna styra sin stora, glada men också busiga unga hund.

Vi fick veta att Loka varit aktiv och bestämmande redan från den dag hon kom i huset. Då var hon tolv veckor och när husse efter semestern åkte till jobbet börja-

de kampen mellan Karolina och Loka. Nu är hon åtta månader och det var verkligen hög tid att ändra deras förhållande!

På kursavslutningen kunde Karolina rapportera att Loka efter vårt eftermiddagsbesök sköter sig fint och är som vilken hanterbar familjehund som helst. Så härligt! Både husse och matte ser nu fram emot kommande eftersöksutbildning för att nå nästa mål med Loka.

GLÄDJE SOM KVITTO

Som instruktör är det spännande att få möjlighet att coacha hundar och ägare till en bra relation. Ett fint kvitto att de är på rätt väg brukar vara ägarens äkta glädje! För oss handlar det om att skapa förståelse för individens medfödda egenskaper för att ägaren ska kunna påverka valpen på rätt sätt när den gör något som absolut är förbjudet. Exempelvis använda matte som kamprasa.

Vi har sagt det förut men det tål att upprepas – rejäla hundar med goda egenskaper för arbete behöver tränas i att känna eget ansvar. När det sker ökar förutsättningarna för ägaren att nå sitt mål med den som snart skall bli en trogen jaktkamrat. ■